

Kotiopetusta ja kiertokouluja warten

Kirjoittanut

Herm. Niemi

Porwoosja, Werner Söderström

Sinta 25 p.

UNIV. BIBLIOTH.
* 1902 *
HELSINGFORS

Dpas

Lukemista Aljettaessa

Kotiopetusta ja kiertokouluja warten

Kirjoittanut

Bern. Niemi

Porwoosfa [1900]
Werner Söderström

ALKULAUSE.

Tämä »Opas» on kustantajan pyynnöstä kirjoitettu sekä kotia että kiertokoulua varten, ja tarjoo tämä apuansa lukemisen alkuopetuksessa, kunnes lapset kykenevät jotakin varsinaista lukukirjaa käyttämään.

Opettaja laskee opetuksellensa hyvän perustuksen ja tekee menestyksen mahdollisimmaksi, jos hän, ennen kuin antaa tämän kirjan lasten käsiin ja ryhtyy heille kirjainten muotoja näyttämään, menettelee sillä tavalla kuin K. Raition ja allekirjoittaneen toimittamassa »Äidinkielen opetusopissa» lukemisen opetuksen valmistavista toimista neuvotaan (sivv. 22—28). Sillä jos lapset jo kuulemansa mukaan tuntevat kielen äänteet ja osaavat ne erikseenkin lausua, niin oppivat he niiden merkit hyvin helposti tuntemaan, ja oppiminen tuntuu heistä hauskalta. Muutenkin voi opettaja saada menettelylleen ohjeita samaisesta opetusopista, vaikka ei tämä »Opas» olekaan järjestetty kirjoitusluku-tavan mukaan; menettely kirjainten esittämisessä, luvamisessa ja luettavan sisällyksen selvittämisessä on kuitenkin samallinen.

Jyväskylässä Elokuulla 1899.

Kirjoittaja.

Pienet kirjaimet; tawaus- ja lukemisharjoituksia.

i ii.

u uu — ui.

l luu — luu=li — ii=li.

t ti=li — tii=li — tu=li — tuu=li — tut=
tu — tut=ti — tuu=tii.

n nii=ni — u=ni — nut=tu — tun=ti —
tii=nu — uin=ti — sin=tu tu=li — tuu=li
tun=tuu.

m mum=mu — num=mi — mint=tu —
min=mi tuu=mii — lu=mi muuttuu —
in=mi niit=ti nii=tun.

a aa — a=la=wa — aa=mu — au=ma —
an=na lau=laa lau=lun — mat=ti maa=
laa ai=taa — ai=ni tuu=tii lai=naa —
sii=na lait=taa tul=ta uu=niin.

h hal=la — ha=lu — an=ni huu=taa —
hil=ma ha=lu=aa hut=tu=a — il=ma huu=
taa hal=li=a — sin=tu tu=li maa=han.

O oo — on=ni — mo=ni — tii=nal=la o=li
 on=ni — ol=li o=li tan=hu=al=la — tau=ti
 tu=li mum=moon — ti=mo tuo tuo=lin
 — ti=mon tuo=li on huo=no.

F fa=na — fuf=fa — fa=la ui — fau=no
 on filt=ti — tau=no=fin tah=too ol=la
 filt=ti — fa=na faa=fat=taa — fuf=fo
 lau=laa aa=mul=la.

E ee — en=fe=li — ei=no me=nee fou=luun
 — em=ma tah=too mu=faan — em=maa
 ei o=te=ta fou=luun — em=ma on fo=to=na — em=ma on fol=man=nel=la.

R ra=ha — ark=fu — mark=fa on ra=ha
 — mir=ri me=nee mur=fi=noi=maan —
 hii=ri on mir=rin mur=fi=na — mum=mon
 ni=mi on riit=ta — mum=mol=la
 on ruf=fi — riit=ta muo=ri fu=too fan=fai=ta — muo=ri on ah=fe=ra.

P pa=pe=ri — pap=pi — pi=hal=la teh=tiin
 pii=ri — pii=riin pan=tiin hii=ri — fat=ti
 ot=ti hii=ren fiin=ni — pef=fa o=li tuo
 pie=ni hii=ri — tep=po o=li ol=lut fat=ti=na.

ä ää — äm=pä=ri — mä=el=lä on ta=lo
 — mi=fä on tä=mä ta=lo — tä=mä on
 mä=fe=lä — e=män=tä on fo=to=na —
 e=män=nän pää on fi=pe=ä — e=män=tä
 ha=fee em=mi=ä — em=me nä=e e=nää
 fe=tään.

w wai=wa — weif=fo wei wii=wi=ä we=
 neel=lä — il=ma o=li wii=le=ä — wii=
 wil=lä on wi=lu — wil=hel=mi te=fi tu=
 len tu=wan uu=nin — tuu=li wei ja=wun
 il=maan — tu=wan o=wi on au=fi —
 o=wi a=wat=tiin a=wai=mel=la.

y yy — yl=pe=ä — pyy on pie=ni lin=tu
 — mi=fö pyy=tää pyi=tä — hän myy
 pyyt kau=pun=tiin — hän pyy=tää mon=
 ta pyy=tä — yh=tä pyy=tä ei hän me=ne
 myy=mään.

j jo=fi — o=ja on le=we=ä — o=ja wie
 wet=tä jo=feen — jo=en ran=nal=la on
 myl=ly — myl=ly jau=haa jy=wät —
 jau=hot äi=ti lei=poo — jou=lu=na on
 juh=la=faf=fu=a — jou=lu on juh=la.

f ja=tu — ja=mu=li sai jaap=paat — juu=
ta=ri te=fee jaap=pai=ta — ja=ka=ri=fin
joi=si saa=wan=sa ja=mal=lai=set jaap=
paat — ja=mu=lin jaap=paat ku=lui=wat.

s jis=fo — jis=fo is=tuu kou=lus=ja —
jis=fo lu=fee jo=mas=ti — ei=len o=li
jis=fo las=jin kans=ja jou=te=le=mas=ja
— jiel=lä jor=jat uis=fe=li=wat kais=lis=
tois=ja — jor=jat uis=fe=li=wat jo=mas=ti.

ö öö — öil=lä on pi=me=ä — lam=pus=ja
on öl=jy=ä — öl=jy pa=laa — mo=ni
te=fee höl=lä=fin työ=tä — lap=jet hyö=
ri=kööt päi=wät — men=kööt il=lal=la
war=hain le=wol=le — he=rät=kööt aa=
mul=la ter=wei=nä työ=hön=jä.

g fen=gät — juu=ta=ri te=fi in=gäl=le fen=
gät — in=gan fen=gät o=wat jan=gen
kau=niit — in=ka we=tää fen=gät jal=
faan=ja — ei in=ka us=fal=la han=ga=ta
uu=si=a fen=fi=än=jä — in=ka kä=we=lee
wa=ro=was=ti uu=fil=la fen=gil=län=jä —
pi=an ku=lu=wat in=gan fen=gät — in=

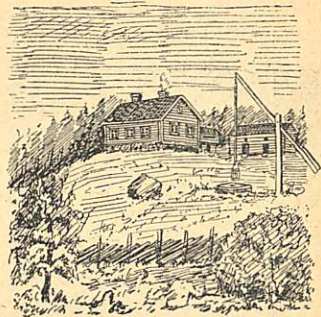
gan fen-gät käy-wät wan-hoif-si — in-
gan on sii-tä pa-ha mie-li.

D nä=en mei-dän fo=din — nä=en la=don
— nä=en fo=dan — nä=en ai=dan —
i-sä ai=foo teh=dä uu=den la=don — mi-
nä tah=don teh=dä uu=den ai=dan —
läh=den fo=ti=a koh=den — tah=don näh=
dä äi=din — äi=dil-lä on hel-lä sy=dän.

Isot kirjaimet; tawaus- ja lukemisharjoituksia.

A A

Ant-ti-la on tä-män ta-lon
ni-mi. Ant-ti-lan i-sän-nän ni-mi
on Ant-ti. Ant-ti on po-jan-kin
ni-mi. Ant-ti-lan pik-ku Ant-ti käy
kou-lus-sa. An-til-la on kak-si si-
jar-ta. An-ni on Ant-ti-a wan-
hem-pi. Mi-no on Ant-ti-a nuo-
rem-pi. An-ni, Ant-ti ja Mi-no
o=wat hy=wi-ä lap-si-a.

Ant-ti-la.

Ant-ti-las-sa on tu-pa-ra-ken-nus. Ant-ti-las-sa on na-
wet-ta ja tal-li. Ant-ti-las-sa on mui-ta-kin ra-ken-nuk-si-a.
Ant-ti-las-sa on kai-wo. Mi-taa-kin nä-kyy. Ant-ti-lan ym-
pä-ril-lä kas-waa pui-ta.

El-li.

e E

Ge-ro-lan El-li on ah-ke-ra tyt-tö. Ei-len-kin El-li o-li kou-lus-sa. Ei-len an-net-tu-a läk-sy-ä hän täs-sä lu-kee. El-lin wie-res-sä on tuo-lil-la ku-din. El-li ku-too An-nil-le suk-ki-a. El-li aut-taa äi-ti-ä. El-li ra-fas-taa äi-ti-än-sä. Mi-na ra-fas-ta-wat hy-wät lap-set äi-ti-ä ja i-sää. E-nem-män kui-ten-kin äi-ti ja i-sä lap-si-an-sa ra-fas-ta-wat. Mi-na tah-dom-me muis-taa äi-din ja i-sän rak-kau-den.

Hel-mi ja Heik-ki.

h H

Hel-mi ja Heik-ki o-wat käy-neet mar-jas-sa. He o-wat löy-tä-neet pal-jon man-si-koi-ta. He o-li-wat tul-leet a-hon lai-taan. Hei! oli Hel-mi i-lois-saan huu-ta-nut. Heik-ki hoi! He-ti ryh-tyi-wät he man-si-koi-ta poi-mi-maan. En-sim-mäi-set me-ni-wät Hel-min ja Hei-kin suu-hun. Hel-pos-ti sen ar-wan-neet-kin oli-sit-te. Hi-es-sä ja hel-tees-sä o-wat man-si-kat wir-kis-tä-wi-ä. He-ti sen jäl-keen poi-mi-wat he tuo-hi-sen-sa täy-teen. Hy-wil-lä mie-lin

he fit-ten läh-ti-wät ko-ti-mat-kal-le. Haus-kaa o-li tuo-da äi-dil-le ma-kei-ta man-si-ko-i-ta. Hy-wät lap-set tah-to-wat tuot-taa i-lo-a äi-dil-leen. Hy-min o-li-kin äi-ti fit-ten i-loi-nen. Hän toi mai-to-a. Hel-min tuo-hi-ses-ta kaa-si hän sii-hen mar-jo-ja se-kaan. Hy-wät lap-set o-li-wat tuo-neet äi-dil-le mar-jo-ja. Hy-wä äi-ti an-toi mar-jo-ja ja mai-to-a hy-wil-le lap-sil-leen. Hy-wyys tu-li hy-wyy-del-lä pal-fi-tuf-fi.

i S

S-sä on kyl-wä-mäs-sä. Hän te-kee työ-tä las-ten-ja-kin hy-wäk-si. Il-man i-sän työ-tä ei lap-sil-la lei-pää-kään o-li-si. S-sä on ah-ke-ra mies. Ei hän sääs-tä woi-mi-an-sa. S-sän kyl-wä-mät sie-me-net i-tä-wät maas-sa. Hy-wä tai-waal-li-nen S-sä an-taa niis-tä kas-waa wil-jaa. S-sä ja äi-ti leik-kaa-wat

S-sä.

ja pui-wat wil-jan. S-loi-se-na äi-ti lei-poo lei-pi-ä. S-loi-fi-na lap-set käy-wät syö-mään. An-na, ra-kas tai-waal-li-nen S-sä, i-säl-le ja äi-dil-le woi-mi-a ja ter-we-yt-tä! S-sän ja äi-din kans-sa on las-ten hy-wä e-lää.

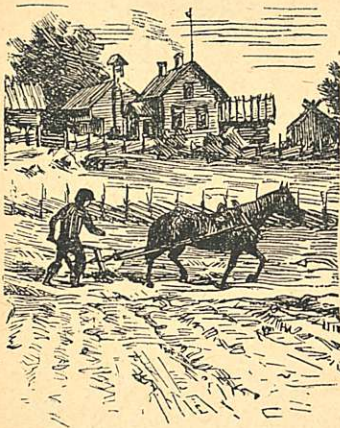
i S

Jou-lu on juh-la. Jou-lu-a o-dot-ta-wat kaik-ki lap-set. Jou-lu-kuu-si tuo-daan tu-paan. S-som-mat lap-set sen

Jou-lu.

ko-ris-te-le-wat. Jo-pa pan-naan
 fii-hen kynt-ti-lät-kin. Il-lal-la ne
 sy-ty-te-tään. An-ni, Hil-ma, Ju-
 ho, Il-mi ja Es-te-ri i-loit-se-wat
 kuu-sen ym-pä-ri-lä. Jou-lu on
 Jee-suk-sen syn-ty-mä-juh-la. Il-
 man Jee-sus-ta ei o-li-si jou-lu-
 i-loa. Jee-sus-ta kii-täm-me Jou-
 lus-ta-kin.

Kal-le kyn-tää.

käy-tän nii-tä työ-hön. Kyn-nän-kin sil-loin Kal-len kans-sa.

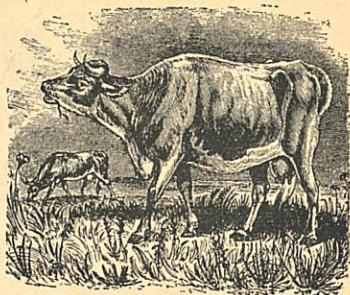
K R

Kal-le we-li kyn-tää pel-
 toa. Kyn-tä-mi-nen on ras-kas-ta
 työ-tä. Kyn-tä-mät-tä ei pel-
 toon so-wi kyl-wää. J-sä on o-pet-
 ta-nut Kal-len kyn-tä-mään.
 Kal-le we-li on ah-ke-ra mies.
 En tah-do mi-nä-kään lais-ka
 ol-la. Kait-ki hy-wät ih-mi-set
 o-wat ah-ke-ri-a. Kas-wan pi-an
 i-som-mat-si. Ju-ma-la an-taa
 mi-nul-le woi-mi-a. J-loi-se-na

I R

Lem-mik-ki on äi-din leh-mä. Lem-mik-ki on päi-wät
 lai-tu-mel-la. Ah-ke-ras-ti se jiel-lä syö ruo-ho-a. Il-lal-la

se tu=lee ko=ti=we=rä=jäl=le. Ko=was=ti se siel=lä am=moo. Lem=mik=fi huu=te=lee äi=ti=ä. Juok=sen=me kai=kin sin=ne. Haus=kaa on näh=dä äi=din lyp=jä=wän Lem=mik=fi=ä. Lap=set juo=wat mie=lui=sas=ti mai=toa. Lem=mik=fi on hy=wä leh=mä. Ei o=le monel=la sem=mois=ta Lem=mik=fiä. Hy=wä Luo=ja on luo=nut leh=män hyö=dyk=sen=me. Kii=täm=me Luo=jaa Lem=mi=fis=täm=me.

Lem=mik=fi.

m M

Mik=ko on met=säs=tä=jä. Aa=mul=la war=hain läh=ti Mik=ko met=fäl=le. Mus=ti seu=ra=si Mik=ko=a. Mik=ko me=ni hiih=tä=en. Hiih=tä=en Mik=ko pa=laa=kin. Met=son on Mik=ko am=pu=nut met=säs=jä. Met=so on kyl=lä hy=wää syö=dä. Mut=ta met=so=ja ei mo=ni woi os=taa. Met=so mak=saa mark=ko=ja. Mik=ko=kin myy met=son kau=pun=gis=ja.

Mik=ko.

n N

Nai=mal=la on nuk=ke. Nuk=ke=ja on mo=nel=la pik=ku ty=töl=lä. Mut=ta Nai=mal=la on nu=kel=len=ja ta=lo=kin. Nuk=ke=la on sen ni=mi. Nai=man Nuk=ke=las=ja on pie=ni tu=pa. Nuk=ke a=suu täs=jä tu=was=ja. Nai=ma ei it=se Nuk=ke=laan

Nuk-ke-la.

nen il-man nuk-ke-laa-fin.

mah-du. Nyt is-tuu Rai-ma Nuk-ke-lan pi-hal-la. Nuk-ke on hä-nen sy-lis-sän-sä. E-des-sä on heil-lä pal-jon nu-ken ta-wa-roi-ta. Nuk-ke-las-sa on myös he-wo-nen, lam-mas ja kis-sa.

Rai-fil-la ty-töil-lä ei o-le täm-möis-tä Nuk-ke-laa. Hy-wät lap-set i-loit-se-wat wä-hem-mäs-tä-fin. Mo-ni tyt-tö on i-loi-nen il-man nuk-ke-laa-fin. Rilt-ti lap-si on ai-na i-loi-nen.

Ol-li on-kii.

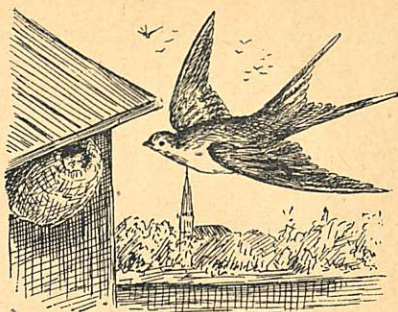
On-fi-mi-nen on kyl-lä haus-kaa. Mut-ta ma-dol-le se ei o-le haus-kaa. Ma-to fi-tuu on-ges-sa. Ka-lal-le-kaan ei se haus-kaa o-le. Me syöm-me ka-lo-ja. Nii-tä pyy-däm-me sen täh-den. O-le kui-ten-fin jää-li-wäi-nen. Si saa pel-kän hu-win täh-den kiu-sa-ta ma-toa ei-kä ka-laa.

O O

Ol-li on on-fi-mas-sa. On-fen-sa on hän wis-kan-nut we-teen. Ah-wen tart-tuu Ol-lin on-keen. Ko-ho wai-puu we-den al-le. Ol-li we-tää kii-rees-ti. Mi-na ei ka-la kui-ten-kaan tu-le y-lös. Re-pää-se-wät u-sein ir-ti. Mut-ta i-so ka-la wie on-gen. Ol-li on saa-nut mon-ta ka-laa. Ka-lat wie hän ko-tiin äi-dil-le.

P P

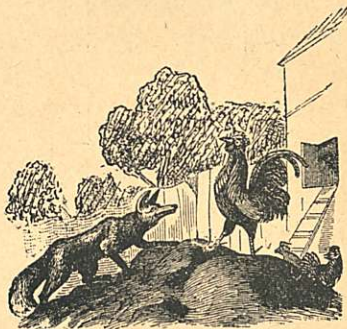
Pääs-ky-nen on lin-tu. Pääs-ky-sen tun-te-wat kaik-fi lap-set. Ke-wääl-lä se tu-lee. Päi-wät o-wat sil-loin jo läm-pi-mät. Pääs-ky-nen wi-ser-tää kau-niis-ti. Kau-nis se on näh-dä-kin. Se-ti se ryh-tyy pe-sää ra-fen-ta-maan. Pe-sään-sä se mu-nii pie-ni-ä mu-ni-a. Riis-tä se hau-too poi-ka-set. Poi-ka-si-an-sa hoi-taa pääs-ky-nen hel-läs-ti. Mi-na se ha-tee niil-le ruo-kaa. Poi-ka-set a-waa-wat juun-sa. E-mä pis-tää niil-le ruo-kaa juu-hun. Pääs-ky-nen on sil-loin äi-ti. Poi-ka-set o-wat sen lap-si-a. Ja äi-dit ra-fas-ta-wat lap-si-an-sa. Mo-nes-ti an-taa äi-ti lap-sil-le o-man-kin o-san-sa.

Pääs-ky-nen.

r R

Re-po ret-kei-lee met-säs-sä. Kau-kaa kuu-luu ku-fon lau-lu. Re-po rien-tää lau-lu-a koh-den. Ruo-kaa kai-paa re-won-kin wat-sa. Re-po saa-puu ka-na-ko-pin luo. Kuf-ko sii-nä kä-we-lee ko-pe-a-na. Re-po ryh-tyy pa-fi-noi-maan. Kuu-le, ko-me-a kuf-ko! Mi-nul-la on si-nul-le a-si-aa. En o-le noin ko-me-a-ta kuf-ko-a en-nen näh-nyt. Reip-paa-na rien-tää kuf-ko re-po-a koh-den. Hän ha-lu-aa kuul-la e-nem-män ke-hu-mi-si-a.

Re-po ja kuf-ko.

Ke-po sil-loin tart-tuu ham-pain ku-kon kau-laan. Myö-häis-tä on ku-kon hä-tä-huu-to. Ke-po wie ku-kon syö-däk-seen.

Si-sa-ruf-set.

Si-sa ja äi-ti saa-wat i-lo-a sem-moi-sis-ta lap-sis-ta. En-ke-leil-le ja Ju-ma-lal-le-kin he i-lo-a tuot-ta-wat.

Si-sa-ruf-set o-wat le-wol-le me-ne-mäs-sä. Sa-no-wat toi-sil-len-sä „hy-wää yö-tä“. Sit-ten he lau-su-wat il-ta-ru-ko-uf-sen-sä. Pi-an o-wat he kaik-ki su-loi-ses-sä u-nes-sä.

f s S

Sal-me-las-sa on kol-me si-sa-rus-ta. Sii-ri on wan-hin. Sai-ma on nuo-rin. Sel-ma on kes-kin-mäinen. Si-sa-ruf-set ra-ka-s-ta-wat toi-si-an-sä. Sen täh-den e-lä-wät he ai-na su-loi-ses-sä so-win-nos-sä. Kii-taa ei o-le heil-lä kos-kaan ol-lut. Su-lois-ta on so-win-nol-li-nen e-lä-

mä. J-sä ja äi-ti saa-wat i-lo-a sem-moi-sis-ta lap-sis-ta. En-ke-leil-le ja Ju-ma-lal-le-kin he i-lo-a tuot-ta-wat.

Si-sa-ruf-set o-wat le-wol-le me-ne-mäs-sä. Sa-no-wat toi-sil-len-sä „hy-wää yö-tä“. Sit-ten he lau-su-wat il-ta-ru-ko-uf-sen-sä. Pi-an o-wat he kaik-ki su-loi-ses-sä u-nes-sä.

t z

Tal-wel-la.

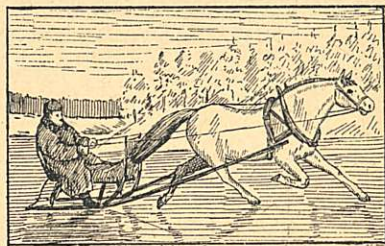
Tal-wel-la on il-ma kyl-mem-pi kuin ke-säl-lä. Tal-wel-la on lun-ta maas-sä. Jär-wet o-wat sil-loin jääs-sä. Tal-wen kyl-mää ja-no-taan pak-ka-set-si. Tal-wel-la-kin lap-set lii-ku-wat ul-ko-na.

Tuo-mo-lan ran-nas-sä on fel-po felt-ka-mä-ki. Suo-pe-al-la

il-mal-la te-ki-wät Tau-no ja Toi-wo sii-hen lu-mi-u-kon. Kes-kel-lä mä-ke-ä se sii-nä sei-soo. Mo-lem-min puo-lin las-ke-wat lap-set o-hit-se. Haus-kaa sii-nä on lap-sil-la. Tuon-nem-pa-na on lap-si-a jääl-lä luis-te-le-mäs-sä. Se-fin on haus-kaa hu-wi-a.

Tal-wet, ke-sät woi-wat ter-weet lap-set ul-ko-na hu-wi-tel-la. Tä-mä on hy-win hyö-dyl-lis-tä. Lap-set py-sy-wät ter-wei-nä ja i-loi-si-na. Hy-wil-lä lap-sil-la on ai-na haus-kaa. To-we-ri-en-sä-fin kans-sä o-wat he ai-na so-win-nos-sä.

u U

Uo-ti-la ja Ur-ho.

Uo-ti-lan i-sän-näl-lä on hy-wä he-wo-nen. Ur-ho on jen ni-mi. Uo-ti-la on Ur-ho-an-sä hoi-ta-nut hy-win. Sen täh-den Ur-ho on-fin li-ha-wa ja ul-jas. Uo-ti-lan Ur-

ho on hy-wä juok-se-maan. Mut-ta ei Uo-ti-la Ur-hol-la ai-na ko-was-ti a-ja. Kyl-lä Ur-ho sil-loin pi-an huo-nok-si tu-li-si.

Uo-ti-la on wii-säs mies. Hy-wä on a-jaa hy-wäl-lä he-wo-sel-la. J-kä-wä on pi-tää huo-no-a he-wos-ta. Ei se jak-sä juos-ta ei-kä woi we-tää fuor-maa. Ur-ho on myös mi-mun us-kol-li-nen pal-we-li-ja-ni. Ju-ma-la on luo-nut he-wo-sen ih-mi-sel-le a-wuk-si. Sen täh-den o-len mi-nä hy-wä Ur-hol-le. Näin a-jat-te-lee Uo-ti-lan i-sän-tä. Hän pu-huu Ur-hol-le ys-tä-wäl-li-ses-ti. U-sein hän Ur-ho-a ta-put-te-lee-fin. Ur-ho ym-mär-tää i-sän-nän ys-tä-wäl-li-syy-den. Se on sii-tä hy-wil-lään. Uo-ti-lan i-sän-tä ja Ur-ho o-wat kuin ys-tä-wät.

Wil-le ja Wah-ti.

hy-wä to-we-ri. Wah-ti läh-tee mu-kaan. Wil-le on hy-wä pai-men. Wuo-het, lam-paat ja leh-mä pi-tä-wät Wil-les-tä. Wil-le is-tuu fi-wel-lä. Wah-ti is-tuu hä-nen e-des-jän-sä. E-läi-met o-wat fii-nä ym-pä-ri-lä.

Kaif-ki e-läi-met ym-mär-tä-wät ih-mi-sen yst-ä-wäl-li-syy-den. Ne o-wat fil-loin myös hy-wi-ä ja yst-ä-wäl-li-si-ä. Wil-le-lä ja Wah-dil-la on hy-win haus-kaa pai-me-nes-sa.

Yö.

Yön on Ju-ma-la sää-tä-nyt le-won a-jaf-fi. Yöl-lä le-pää-wät ih-mi-set. Yö-sy-dän-nä ei-wät lin-nut-kaan lau-la. Yö-le-pa-fot ja pöl-löt liif-ku-wat yöl-lä. Yöl-lä on hil-jais-ta ja rau-hal-lis-ta.

W W

Wai-ni-on ta-fa-na on wuo-ri-nen ha-fa-maa. Ma-mui-sin a-jaa äi-ti fin-ne leh-män-sä. Wuo-het ja lam-paat käy-wät fiel-lä myös syö-mäs-sä. Wil-le me-nee pai-me-nek-fi. Wah-ti on Wil-len

hy-wä to-we-ri. Wah-ti läh-tee mu-kaan. Wil-le on hy-wä pai-men. Wuo-het, lam-paat ja leh-mä pi-tä-wät Wil-les-tä. Wil-le is-tuu fi-wel-lä. Wah-ti is-tuu hä-nen e-des-jän-sä. E-läi-met o-wat fii-nä ym-pä-ri-lä.

Kaif-ki e-läi-met ym-mär-tä-wät ih-mi-sen yst-ä-wäl-li-syy-den. Ne o-wat fil-loin myös hy-wi-ä ja yst-ä-wäl-li-si-ä. Wil-le-lä ja Wah-dil-la on hy-win haus-kaa pai-me-nes-sa.

Y Y

Yö seu-raa il-taa. Yön jäl-keen tu-lee aa-mu. Yöl-lä on u-sein hy-win pi-me-ä. Ke-sä-yöt o-wat wa-loi-fat. Yöl-lä nä-kyy kuu ja täh-det. Pil-wi-sel-lä il-mal-la ne ei-wät nä-y.

Kuun pais-ta-es-sa on yö wa-loi-sa.

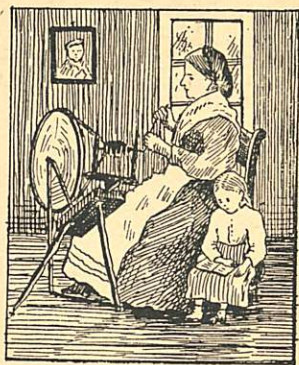
Yön on Ju-ma-la sää-tä-nyt le-won a-jaf-fi. Yöl-lä le-pää-wät ih-mi-set. Yö-sy-dän-nä ei-wät lin-nut-kaan lau-la. Yö-le-pa-fot ja pöl-löt liif-ku-wat yöl-lä. Yöl-lä on hil-jais-ta ja rau-hal-lis-ta.

Il-lal-la jä-täm-me it-sem-me Ju-ma-lan hal-tuun ja nu-kum-me. Yön ku-lut-tu-a nou-sem-me wuo-teil-tam-me. Kii-täm-me Ju-ma-laa le-wos-ta. Kait-tii-na ja wir-kei-nä ryh-dym-me taas töi-him-me. Yön le-po on woi-mam-me wir-kis-tä-nyt.

ä Ä

Äi-ti keh-rää tu-was-sa. Äi-ti on ah-ke-ra. Hän ei mil-loin-kaan o-le jou-ti-laa-na. Äi-dil-lä on pal-jo teh-tä-mää. Äi-ti lait-taa ruo-kaa i-säl-le ja lap-sil-le. Waat-teet hän myös lap-sil-le te-kee. Si-tä war-ten hän nyt-fin lan-kaa keh-rää. Äi-ti ku-too lan-gas-ta kan-gas-ta, suk-ki-a ja la-pa-si-a. Lai-na sis-ko is-tuu äi-din wie-res-sä. Äi-ti neu-woo hän-tä lu-ke-maan.

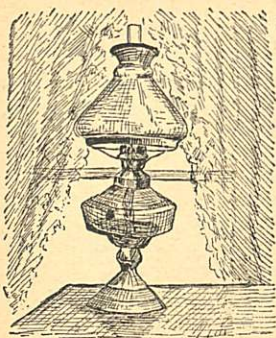
Äi-dil-lä on pal-jo puu-hi-a. Äi-ti ei sääs-tä woi-mi-an-sa. Yöl-lä-kin äi-ti nou-see lap-si-an-sa aut-ta-maan. Äi-ti ra-ka-s-taa lap-si-an-sa. Raf-ka-us an-taa hä-nel-le woi-mi-a. Si maa-il-mas-sa ku-kaan ra-ka-s-ta niin-kuin äi-ti. Ä-lä kos-kaan u-noh-da äi-ti-ä! Ä-lä u-noh-da äi-din raf-ka-ut-ta! Äi-no-as-taan Ju-ma-lan raf-ka-us woi-t-taa äi-din raf-ka-u-den.

Äi-ti.

ö Ö

Öl-jy-ä pan-naan lamp-puun. Öl-jy nou-see sy-däm-meen. Sii-nä se pa-laa. Öl-jy-lamp-pu sy-ty-te-tään pi-

Öl-jy-lamp-pu.

me-än tul-les-sa. Sil-lä pi-me-äs-sä ei nä-e teh-dä mi-tään.

Öil-lä täy-tyy jos-kus teh-dä työ-tä-fin. Öl-jy-lamp-pu on sil-loin tar-peel-li-nen. D-le wa-ro-wai-nen öl-jy-lamp-pu-a pi-del-les-sä-si! Kikku-a se voi hel-pos-ti. Öl-jy on herk-kää syt-ty-mään. Mut-ta sam-mu-maan si-tä on wai-ke-a saa-da. U-sein on sii-tä tu-li-pa-lo tul-lut. Wa-ro-wai-juus on ai-na pa-rem-pi kuin wa-hin-ko.

Tu-was-sa ja ul-ko-na.

Nyt on tal-wi kyl-mim-mil-lään. Pak-ka-nen pauk-kuu ul-ko-na. Päi-wäl-lä o-wat Wäi-nö, Mu-ne ja Dr-jö kuit-ten-fin ol-leet kou-lus-sa. Lii-su ja Hel-mi ei-wät wie-lä käy kou-lus-sa. He o-wat ol-leet kelt-ka-mä-es-sä. Ku-ka-pa tah-toi-si-kaan kai-ket päi-wät tu-wan läm-pi-mäs-sä is-tu-a!

Il-ta on tul-lut. Ki-ti on sy-tyt-tä-nyt lam-pun. Lap-set o-wat ko-foon-tu-neet pöy-dän ym-pä-ri-le. Wäi-nö, Mu-ne ja Dr-jö o-wat en-sin lu-ke-neet lät-syn-sä. Ei-wät-hän he muu-ten woi-si huo-men-na kou-luun men-nä. Sit-ten al-kaa haus-ka leik-ki. Dr-jö on o-pet-ta-ja. Toi-set lap-set o-wat op-pi-lai-ta. D-pet-ta-ja ky-syy. Op-pi-laat was-taa-wat. Nyt kir-joi-te-taan. Rat-toi-sas-ti ku-luu ai-ka. So-kai-sel-la on haus-kaa.

Mut-ta il-ta ku-luu. U-ni tu-lee wiet-te-le-mään lap-si-a le-wol-le. Öl-jy-kin lop-puu lam-pus-ta. Pi-an o-wat kai-ki wuo-teis-saan. Sa-no-taan en-sin „hy-wää yö-tä“ ja siu-na-taan. Sit-ten nu-ku-taan.

Tu-was-sa.

Tal-wen jäl-keen tu-lee ke-wät. Ke-wät muut-tuu kau-niik-si ke-säk-si. Ul-ko-na on kai-ki kau-nis-ta ja hert-tais-ta. Il-ma on läm-min. Maa on kuk-ki-a ja ruo-ho-ja täyn-nä. Lin-nut wi-ser-te-le-wät. Ne i-loit-se-wat ja kiit-tä-wät Su-ma-laa. Lap-set o-wat nyt kai-ket päi-wät ul-ko-na. Maa-pu-ri-en lap-set ta-paa-wat u-sein toi-si-an-sa. Oh-des-sä on sil-loin haus-ka leik-ki-ä. Wä-lin käy-dään pii-riin. Sii-nä lau-le-taan. Pii-ri pyö-rii-kin wä-lin.

III-ko-na.

Ke-säl-lä ei käy-dä kou-lus-sa. Mi-kaa on sil-loin leif-ki-ä. Ei kui-ten-kaan ai-na leif-ki-mään jou-du-ta. Mi-ti-ä-kin au-te-taan as-ka-reis-sa. J-sän-kin a-si-oi-ta on toi-mi-tet-ta-wa. Haus-kaa on aut-taa äi-ti-ä ja i-sää. Ka-kas äi-ti ja i-sä sii-tä i-loit-se-wat. Di-kein haus-kaa on näh-dä äi-ti ja i-sä i-loi-si-na.

Kirjaimisto.

a — d — e — g — h — i — j — k
 A — — — G — — — H — J — K — R
 l — m — n — o — p — r — s — t
 L — M — N — O — P — R — S — T
 u — w — y — ä — ö.
 U — W — Y — Ä — Ö.

Latinalaiset kirjaimet.

i S — u U — l L — t T.

i I — u U — l L — t T.

Ur-ho is-tuu nur-mi-fol-la. Tut-tu is-tuu hä-nen e-des-sän-sä. Il-ma on läm-min. Ul-ko-na on haus-ka ol-la. Ur-ho ja Tut-tu o-wat hy-wät tut-ta-wat. Lap-sil-la on pal-jo hu-wi-a foi-ris-ta. Leif-fi-mään o-wat nuo-ret foi-rat hy-win tai-pu-wai-si-a. Tut-tu-fin leif-fii mie-lel-lään Ur-hon fans-sa. Ur-ho ja Tut-tu o-wat mel-fein ai-na yh-des-sä. O-le hy-wä e-läi-mil-le! Ne-fin o-wat sit-ten hy-wi-ä si-mul-le.

Ur-ho ja Tut-tu.

n N — m M — a A — h H.

n N — m M — a A — h H.

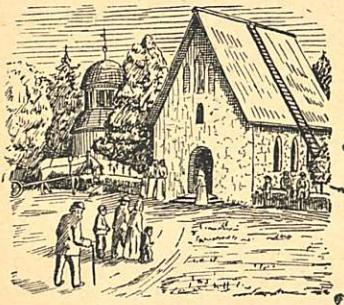
Mon-ta fer-taa on pik-fu Nii-lo päi-rän fu-lu-es-sa i-sää huu-ta-nut. Ai-na on was-tat-tu i-sän tu-le-wan il-lal-la. Nii-lo o-dot-taa ja ryh-tyy jäl-leen leif-fiin-sä. Mut-ta lo-pul-ta käy ai-ka pit-käf-si. Hel-mi jis-fo ot-taa Nii-lon sy-liin-sä. Nyt men-nään i-sää was-taan.

I-sä tu lee.

I-sä on ol-lut niitt-ä-mäs-sä. Mus-ti-fe tar-wit-see tal-mel-la hei-ni-ä. Tuol-la-pa jo i-sä tu-lee. Nii-lo o-jen-taa jo kä-ten-sä. Hän pyr-fii i-sän sy-liin. He-ti i-sä hä-net ot-taa-fin. Nii-lol-la ei o-le-faan äi-ti-ä e-nää. Ar-mas äi-ti ma-faa maan mul-las-sa. Hel-mi jis-fo foit-taa ol-la Nii-lol-le äi-din si-jas-sa. Mut-ta äi-din raf-fa-ut-ta ei si-far-faan moi pal-fi-ta.

o O — f F — e E — r R.
o O — k K — e E — r R.

Kirk-ko.

Kirk-ko on tuol-la ky-län lai-das-sa. Kor-ke-al-ta kum-mul-tan-sa se nä-kyy tääl-tä. Hy-win wan-ha se on. Mut-ta se on juh-lal-li-nen. O-len u-fein ol-lut kir-koš-sa. O-len jiel-lä kuul-lut jaar-nat-ta-wan. Rak-kaas-ta Jee-juk-jes-ta o-len jiel-lä kuul-lut pu-hut-ta-wan. I-sän ja äi-din kans-sa o-len jiel-lä wei-šan-nut-kin. En tie-dä tois-ta niin juh-lal-liš-ta paik-kaa. Kirk-ko on-kin Her-ran huo-ne. Ih-mi-set kuu-le-wat jiel-lä Her-ran ja-naa. Ru-koil-len he myös pu-hu-wat Her-ral-le. Ih-mi-set o-wat Hä-nen läp-si-an-sa.

Kir-kon wie-reš-sä on hau-ta-uš-maa. Mo-ni wai-na-ja le-pää jiel-lä. Mum-mo-ni on jiel-lä. Em-ma tä-ti ja El-li jis-ko-ni pei-tet-tiin sin-ne. Mut-ta hei-dän jie-lun-sa ei-wät o-le jiel-lä. Ne o-wat Ju-ma-lan luo-na. Hän he-rät-tää

hei-dän ruu-miin-ja-fin maan po-wes-ta. Se ta-pah-tuu
 mii-mei-je-nä päi-wä-nä. Sil-loin ta-paa-wat toi-ßen-ja Ju-
 ma-lan luo-na kaik-ki ne, jot-ka Hän-tä ra-kaş-ta-mat.

p P — ä Ä — w W — y Y.
 p P — ä Ä — v V — y Y.

Yr-jön, Paa-von ja Wil-man
 i-fo-äi-ti a-juu lah-den ta-ka-na.
 On i-fo-äi-din ni-mi-päi-vä. Äi-ti
 kul-ta! Näin ja-no-vat lap-šet.
 Pääs-tä mei-dät i-fo-äi-din luo!
 Wei-jim-me kuk-ki-a i-fo-äi-dil-le.
 Em-me mal-ta e-nää o-dot-taa.
 Äl-kää-hän to-ki! Näin ja-noo
 äi-ti. Yk-şi-nän-ne et-te pää-ße
 lah-den y-li. Mut-ta Yr-jö pu-
 huu äi-dil-le: Wil-ma is-tuu ve-
 neen pe-räs-jä. Paa-vo ja mi-nä jou-dam-me. Pie-ni ve-ne
 kul-kee ke-ve-äs-ti. O-lem-me ve-nees-jä oi-kein va-ro-vaş-ti.

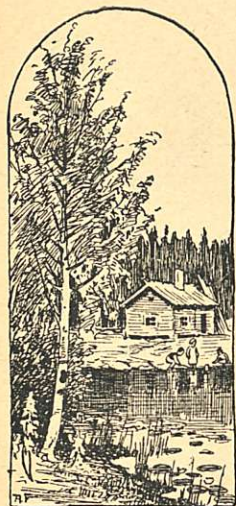
I-fo-äi-din luo.

Äi-ti-ä kyl-lä pe-lot-taa. Mut-ta hän an-taa kui-ten-
 kin lu-van. Ran-naş-ja hän a-şet-taa lap-šet ve-nee-ßen.
 Men-kää nyt va-ro-vaş-ti! Näin huu-taa äi-ti. Pi-an jou-
 tuu laş-ten mat-ka. We-ne şaa-puu ran-taan. Waş-ta şit-
 ten uş-kal-taa äi-ti ko-tiin pa-la-ta.

Wan-ha on i-fo-äi-ti jo. Hiuk-şet o-vat har-maat.
 Kaş-vot o-vat ryp-pyi-şet. War-ta-lo-kin on kou-kiş-tu-nut.
 Mut-ta hy-vä hän on. Hän on kau-van e-lä-nyt. Pal-jo
 on hän näh-nyt maa-il-maş-ja. Hän on pal-jo teh-nyt

työ-tä. Kär-ji-nyyt hän on pal-jo. Op-pi-nut-kin on hän pal-jo. Nyt hän on jo heik-ko. Me kun-ni-oi-tam-me-jen täh-den i-so-äi-ti-ä. Me ra-kaš-tam-me hän-tä. Wan-haa tu-lee nuor-ten ai-na kun-ni-oi-taa. Wan-ha kai-paa rak-ka-ut-tam-me.

j Š — j š Š — ö Š.
j J — s S — ö Ö.

Sa-lon torp-pa.

Sa-lon torp-pa on ta-ka-maal-la. Siel-tä on mon-ta virs-taa lä-him-pään ta-loon. Jär-ven ran-nal-la on pie-noi-nen tu-pa. Lap-set leik-ki-vät ran-nal-la. Sii-nä o-vat Ju-ho, Jaak-ko ja San-na. I-sä ja äi-ti o-vat ky-läs-sä työs-sä. Öik-si-kään ei-vät he ai-na ko-tiin pää-se. Sil-loin o-vat lap-set yk-si-nään. Ju-ma-la var-je-lee yö-lä niin-kuin päi-vil-lä-kin.

Sa-lon torp-pa on köy-hä. Ei siel-lä her-kuil-la e-le-tä. Lei-pä-kin on u-sein lop-pu-nut. U-sein syö-dään pet-tu-a-kin. Si-tä teh-dään puun kuo-ris-ta. Mai-to-a-kaan ei ai-na o-le.

Lap-set ei-vät pää-se kou-luun. Mat-ka on ko-vin pit-kä. Ei-kä o-le e-väs-tä-kään. Äi-ti o-pet-taa lap-si-an-sa.

Sää-li köy-hi-ä sa-lo-lai-si-a! Suo, Ju-ma-la, lei-pää sa-lon lap-sil-le! An-na op-pi-a äi-dil-le ja lap-sil-le! Mut-ta me-kin tah-dom-me ol-la hy-vi-ä ja ar-me-li-ai-ta heil-le. Au-tam-me hei-tä va-roil-lam-me. O-lem-me heil-le ys-tä-

väl-li-si-ä. Köy-hät-kin o-vat vel-ji-äm-me ja si-sa-ri-am-me. O-lem-me kai-kin köy-hi-ä Ju-ma-lan e-des-sä. Lah-jak-si hä-nel-tä kaik-ki saam-me. Em-me ku-kaan o-le mi-tään an-sain-neet.

ḍ — g.

d — g.

Tal-vel-la hiih-däm-me han-gel-la. Se on san-gen haus-kaa. Hon-gis-ton la-pe on mai-ni-o hiih-to-mä-ki. Sii-tä kii-däm-me a-las kuin len-tä-vät lin-nut. Tah-dot-te-ko näh-dä? Paa-

Hiih-tä-mäs-sä.

vo on sin-gah-ta-nut suk-sil-ta han-gel-le. In-gal-le voi käy-dä sa-moin. Ant-ti ja Weik-ko pää-se-vät a-las vii-dak-koon saak-ka.

Kyl-lä pak-ka-nen pauk-kuu. Mut-ta vi-lu ei mei-dän hiih-dän-tääm-me häi-rit-se. Kä-det ei-vät pa-lel-lu. Meil-lä on äi-din te-ke-mät uu-det la-pa-set. Jal-ko-ja-kaan ei pa-le-le. Meil-lä on uu-det ken-gät. Me hiih-däm-me e-del-leen. Hä-mä-rän tul-les-sa pa-laam-me ko-ti-a koh-den. Ta-paam-me äi-din. Hiih-dim-me hon-gis-ton han-gel-la. Nyt on meil-lä jul-ma näl-kä. Näin huu-dam-me äi-dil-le. Saam-me äi-dil-tä le-ve-ät voi-lei-vät.

Tuu-li-myl-ly.

Ko-ti-ni mä-el-lä on tuu-li-myl-ly. Se on kor-ke-a, kai-tai-nen ra-ken-nus. Niin se on sie-vä ja pie-ni, kuin nuk-ki-en tu-pa. Mut-ta sil-lä on sii-vet. Ne o-vat suu-rem-mat kuin va-rik-sen sii-vet. Ja nii-tä on nel-jä. Mut-ta tuu-li-myl-ly ei niil-lä len-nä. Ne pa-ne-vat myl-lyn rat-taat pyö-ri-mään. Rat-taat pyö-rit-tä-vät myl-lyn-ki-ve-ä. Ki-vi jau-haa jy-vät jau-hoik-si.

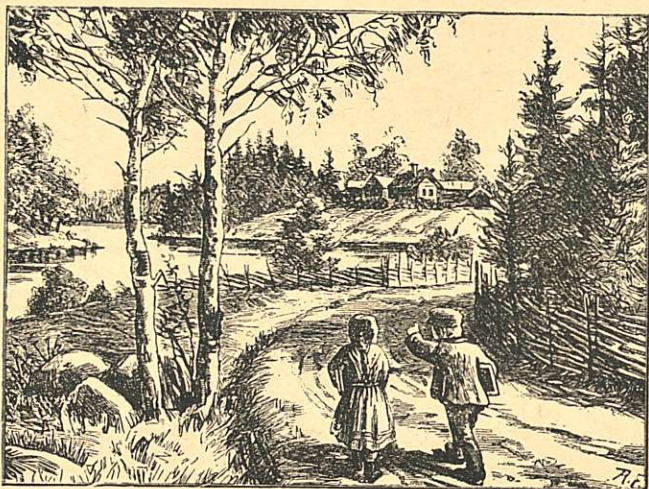
I-sä kan-taa säk-ki-ä myl-lyyn. Sii-nä on jy-vi-ä. Wast-i-kään ne pui-tiin. Pi-an i-sä tuo ne jau-hoi-na. Me o-do-tam-me täs-sä mä-el-lä. Em-me us-kal-la men-nä myl-lyyn sen jau-ha-es-sa. Siel-lä tä-ri-see ja jy-ri-see ko-vas-ti.

I-sän tul-tua keit-tää äi-ti uu-tis-puu-ro-a. Si-tä me kii-reh-dim-me syö-mään. I-sä on kyl-vä-nyt. Ju-ma-la on vil-jan kas-vat-ta-nut. Äi-ti on puu-ron keit-tä-nyt. Me lap-set syöm-me, i-loit-sem-me ja kii-täm-me.

Tutuharjoituksia.

Kotona.

Tulen sisareni Annin kanssa koulusta. Näen kotini tuolla mäellä. Tämä tie on meille tuttu. Olen tätä usein kulkenut. Mutta vielä tutumpaa on tuolla talon ympärillä. Siellä tunnen jokaisen kiven, pensaan ja puun. Tunnen myös jokaisen rakennuksen. Pellot ja pientareet ovat minulle tutut. Siellä olen nähnyt isän kyntävän, kylwävän ja eloa niittävän. Olen siellä leikkinyt pientareilla ja poiminut kukkia. Wainion takana on lehmihaka. Sinne olen lehmiä aamuisin saattanut. Illalla olen niitä taas pihaan ajanut. Usein kuuluu sieltä iltafilla äidin lehmäin ammunen.

Kotona tapaan isän ja äidin. Isä kyntää Harmolla peltoa. Äiti tekee askareita kotona. Hän laittaa meille ruo-

kaa. Hän tekee meille vaatteita. Monta on meitä ottajaa. Sen tähden on ijällä ja äidillä paljo työtä ja huolta. Usein ovat he työstä väsyneinä. Mutta he eivät väsy meitä hoitamasta. Sillä he rakastavat meitä.

Kyllä on koti meille rakas. Isä ja äiti ovat rakkaat. Ei missään ole niin hauskaa kuin kotona. Ei missään ole niin turvallista kuin kotona. Jumala siunatkoon kotiamme! Jumala siunatkoon isää ja äitiä!

<p>1. Tiedän paikan armahan,
rauhallisen, ihanan,
jos' on olo onnekas,
elo tyyni, sulokas.</p>	<p>2. Sepä kotikulta on,
koti kallis, verraton.
Eipä paikkaa olekaan
kodin vertaa ollenkaan.</p>
<p>3. Täällä on isä rakkahin,
täällä äiti armahin,
täällä siskot, veikkojet,
kaikki paikat armaiset.</p>	

Kotirannalla.

Tässä on kotini ranta. Se on lähellä tuparakennuksen takana. Välillä on vain vähäsen äyrästä.

Tässä on valkeata hiekkaa ja muutamia sileäpintaisia kiviä. Vesi ei ole syvää. Mutta se on puhdasta ja kirkasta.

Kesäisin leikimme ran-

nassa kaikki päivät. Välin ongimme. Välin uitamme laivoja. Usein piirtelemme kuvia rannan valkeaan hiekkaan. Usein

teemme hiekkaan pieniä järviä, joihin johdamme vettä. Lämpiminä päivinä käymme uimassa rannan vilpoisessa vedessä.

Tästä rannasta lähtee isä ja äiti veneellä kirkolle. Silloin saatamme heitä. Tähän taas juoksemme vastaan, kun näemme heidän veneensä tulevan. Välin ottavat he meidätkin mukaansa. Tuntuu melkein ikävältä, kun veneen kulkiessa kotiranta vähitellen jää näkymättömiin. Mutta palatessa se taas alkaa vähitellen näkyä. Silloin tuntuu suloiselta. Rantaan päästyäni ajattelen, etten koskaan eroa kotirannasta. Täällä on niin turvallista kuin äidin sylissä. Eikä muualla olekaan näin kaunista, rauhaisaa rantaa.

Koulusja.

Olemme syöneet aamiaisen ja sanoneet jäähyväiset äidille. Lähdemme kouluun. Koti jää metsän taakse. Mutta iloisina me riennämme koulua kohden. Me tarvitsemme oppia. Ja me tahdomme iloisina käydä koulusja. Opettaja opettaa meitä. Me kuuntelemme tarkasti. Me teemme, niin kuin hän käskee. Opettaja on itsekkin ollut lapsi. Hänkin on tällä tavalla oppinut. Isä ja äitikin ovat lapsia olleet.

Kasvamme vähitellen isoiksi. Silloin meidän tarvitsee paljo osata ja tietää. Me tahdomme tulla viijiksi ja hyviksi ihmisiksi. Sen tähden tahdomme olla koulusja ahkeria ja hyvántapaisia. Kyllä olisi opettajan mieli paha, jos emme

olisi kilttejä oppilaita. Ja kyllä isä ja äiti olisivat surullisia. Jumala tahtoo myös, että lapset ovat ahkeria ja hyvän-
tapaisia. Ja hän näkee aina ja kaikkialle. Hän näkee mei-
dät kotona. Hän näkee meidät koulussa. Hän näkee meidät
koulumatkoilla. Hän on meidän taiwaallinen Isämme. Ja
hänen lapsinansa me olemme aina hyvässä turvassa.

1. Koska meitä käsketään
mielesjämme pitämään
neuwoa ja opetusta,
josta saamme walistusta,
niin me kaiken itämme
mielesjämme pidämme.

2. Ahkerat ja siivot me
aina olla tahdomme,
nöyrät myös ja kuuliaisat,
Jumalaamme luottavaiset,
joka aina armostaan
walmis onpi auttamaan.

Illalla.

Päivällä teemme työtä ja leikimme. Käymme kou-
lussa, jos on koulun aika. Muulloin puuhailemme koti-
askareissa. Jos äiti taikka isä
tarvitsevat meitä, silloin olem-
me heti valmiit heitä palvele-
maan. Käskemättäkin teem-
me, mitä hyväksi tiedämme.
Olemme hyvin iloisia, kun
voimme tehdä jotakin isän ja äidin avuksi.

Illalla olemme väsyneitä. Sen tähden tarvitsemme
lepoa. Äiti antaa meille illallista. Syötyämme riisumme
vaatteemme. Panemme ne hyvään järjestykseen, että aamulla
ne helposti löydämme. Kiitämme Jumalaa siitä, että hän
on meitä päivän varjellut ja meille paljon hyvää antanut.
Pyydämme myös, että hän meitä ja vanhempiamme ja

kotiamme varjelisi tulevan yön aikana. Lausumme sitten hvvää yötä isälle ja äidille sekä toisillemme. Pian olemme sitten virkistävässä unessa. Lepäämme rakkaan Jumalan huomassa aamuun saakka.

1. Ehtoolla työstä päästessä
ja levollemme käydessä
taivaalliselle isälle
me ylistyksen annamme. | 2. Hän meitä päivän varjeli
ja lapsinansa suojeli;
anteeksi synnit antakoon
ja yönkin meitä holhotkoon! |
|---|--|

Aamulla.

Aamulla heräämme unestamme. Hyvä Jumala on meitä varjellut. Uni on meitä virkistänyt. Kiitämme sen tähden Jumalaa hänen varjeluksestansa. Pyydämme myös, että hän päivänkin kulussa meitä varjelisi. Pyydämme, että hän meistä tekisi hyvántapaisia lapsia. Pyydämme, että osaisimme olla wanhemmillemme kuuliaisia. Pyydämme, että voisimme olla keskenämme sowinnollisia. Pyydämme, että voisimme oikein rakastaa wapahtajaamme Jeesusta.

Sitten nousemme wuoteeltamme ja puemme waatteet yllemme. Niiti antaa meille aamiaista. Sitten ryhdymme iloijsina toimiimme.

1. Sun puolees, Herra, korotan
mä hartaan kiitosjeni,
kun jälleen aamuun ihanaan
nyt herään ilotjeni. | 2. Niin aamun walon alkaisja,
kuin yönkin saapuesja
hywäsja olen turwasja
suojasjas armoisessa! |
|--|--|

3. Suo, että olen lapseni
 mä täällä eläisjäni,
 taivaaseen ota luokseji
 mun täältä lähteisjäni!
-

Lapsen virsi.

1. *Mä nostan silmäni taivaaseen
 ja ristiin käteni liitän:
 Sua, Herra, ystävä lapsien,
 mä sydämmestäni kiitän.*
 2. *Oi kiitos kaikesta, mitä soi
 Sun armos armasta mulle;
 oi kiitos muustakin, jot' en voi
 mä tyystin lausua Sulle!*
 3. *Mä olen taimi Sun tarhassas
 ja varten taivasta luotu,
 Sun isällisehen huomahas
 jo syntymästäni suotu.*
 4. *Mua suojaa Sä, Isä armoinen,
 Sun henkes voimalla vielä,
 Ja tieni johdata taivaasen
 ijäiseen ilohon siellä!*
-

Pikku weljeni.

Minulla on weli, jonka nimi on Paawo. Paawo on nuorempi minua. Ei ole vielä pitkä aika siitä, kun hän oppi kävelemään. Wasta jamaan aikaan hän oppi puhumaan. Siihen saakka hän wain ryömi lattialla, nauroi

ja lorueli. Ihminen oppii vähitellen. Ei hän voi heti juosta, niin kuin warja, eikä uida, niin kuin sorjanpoika.

Paavo ei vieläkään osaa pukea vaatteita ylleen eikä riisua. Ei hän vielä osaa yksikseen syödäkään. Muiden pitää häntä hoitaa ja auttaa.

Miti hoitelee Paavoja. Mutta kun hänen täytyy mennä askareilleen, silloin minä olen Paavon kanssa.

Paavo on vielä ymmärtämätön lapsi. Pian hän tuskastuu ja rupee itkemään. Usein hän suuttuukin. Ei hän vielä tiedä, mikä on hyvä, mikä paha. Sen tähden hän usein tekee pahaa.

Miti ja isä rakastavat Paavoja. Ja minäkin rakastan Paavoja. Me olemme Paavolle hellemmät kuin isommille. Me kärsimme hänen ymmärtämättömyyttään. Me opetamme häntä. Vähitellen hän oppii ja edistyy. Ja me iloitsemme aina, kun näemme hänen jotakin uutta oppineen. Itsekin hän siitä iloitssee.

Paavo katselee tarkasti, mitä minä teen. Ja hän koittaa tehdä aina samoin. Hän kuuntelee tarkasti, mitä minä puhun. Ja hän koittaa puhua samoin. Sen tähden täytyy minun aina tehdä oikein. Sen tähden täytyy minun aina puhua kauniita sanoja. Muuten minä opettaisin Paavolle pahaa.

Jumala siunatkoon Paavoja, weljeäni! Jumala warjeltoon minua, etten hänelle mitään pahaa opettaisi!

Laiska Mikko.

Mikon mielestä oli kaikki raskasta. Leikkiminen oli raskasta. Lukeminen oli raskasta. Ja erittäinkin oli raskasta isän ja äidin palveleminen. Talvisin loikoili Mikko

tuvan penkillä. Kesäisin hän makaili ulkona siimeksessä. Ja jos häntä käskettiin johonkin toimeen, valitteli hän voimattomuuttaan. »En minä jaksa!» Näin hän sanoi surkealla äänellä.

Mikosta ei ollut apua isälle eikä äidille. Eikä hänestä ollut heille iloakaan. Hän tuotti murhetta vanhemmilleen. »Ei tule Mikosta miestä!» Näin valittelivat isä ja äiti.

Mikko ei oppinut mitään. Ei hän oppinut lukemaan. Eikä hän oppinut työtäkään tekemään.

Mikon vanhemmat kuolivat. Silloin ei oppimattomasta ja laiskasta Mikosta huolinut kukaan. Hänen täytyi kärsiä puutetta, kunnes oppi työtä tekemään. Ja se oli nyt raskaampaa kuin lapsena. Ja häntä sanottiin vielä sittenkin »Laiskaksi Mikoksi.»

Baha teko.

Kalle palasi foulusta. Kartanon fanat olivat tien vieressä farjapihasja. Si näkynyt fetään ihmistä lähellä. „Nyt on sopiva aika vähän kiusata fanoja.“ Näin ajatteli Kalle. Ja hän viskeli fanoja pienillä kiviillä.

Kotona oli Kalle juuri lopettanut päivällisateriansa. Kartanon herra astui tupaan. Miti antoi hänelle tuolin ja pyysi istumaan. Mutta Kalle pyrki ulos. Nyt oli hänen vuoronsa pelätä.

„Kalle!“ janoi herra. „Sinä olit äskten paha kanoille. Et luullut kenenkään näkewän. Mutta minä näin sinut afunastani. Ja Jumalakin näki sinut. Hän näki enemänkin kuin minä. Hän näki sinun sydämesi pahouden. Sinua huvitti nähdä kanojen pelkäävän ja pakeneman. Semmoinen hui on kehnoa. Wiehuullista on auttaa turwattomia. Mutta häpeällistä on tehdä turwattomille wäkiwaltaa. Ja josta lapsena huvitseen hätyyttää ja fiusaa turwattomia eläimiä, hänestä tulee huono ihminen.“

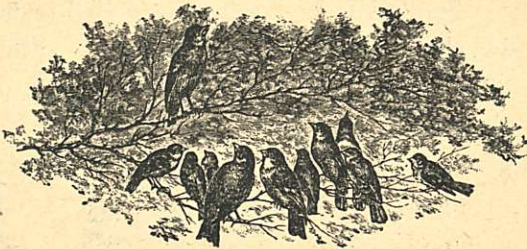
Kallea suuresti häwetti. Ja hänen äitiänsäkin häwetti. Monesti saamat wanhemmat häwetä pahantapaisten lastensa tähden.

Pikkulinnut.

Syksy oli tullut. Pihlajanmarjat olivat käyneet punaisiksi. Puiden lehdet alkoivat kellastua. Sillä ilmat olivat käyneet viileiksi, yöt kylmiksi, ja päivät lyhenivät.

Pikkulintuja oli paljo asunut talon läheisyydessä. Niitä ei kukaan hätyyttänyt. Niiden oli ollut hauska olla koko kesän. Nyt ne kokoontuivat laulamaan jäähyväisiänsä. Sillä monet pikkulinnut muuttavat talveksi lämpimämpiin

maihin. Ne kiittivät Jumalaa ihanasta, hauskasta kesästä. Ne kiittivät siitä, että Jumala pitää huolta kaikista luoduistansa. Ne kiittivät myös talonväkeä, joka oli niiden antanut rauhassa elää ja viserrellä.

Talonväki oli aina kesät iloinnut pikkulinnuista. Nytkin oli ollut kovin hauskaa niitä nähdä ja kuulla. Sen lisäksi ne olivat kesän kuluessa syöneet paljo matoja ja hyönteisiä, jotka olisivat viljoille vahinkoa tehneet. Talonväki oli kiitollinen pikkulinnuille.

Mutta virtensä viserrettyään lensivät pikkulinnut matkaansa. Seuraavana keväänä ne taas lupasivat palata. Talonväki jäi hyvin ikävilleen. Ja koko talven se sitten kevättä ja pikkulintuja odotti.

Omenain aikana.

Kyllä kesä oli hauska. Ja meistä alkoi vähän ikävältä tuntua, kun syksy rupefi lähenemään. Mutta hauskuutensa on syksylläkin.

Meidän tuvan takana on pieni puutarha. Siinä kasvaa muutamia omenapuita. Kesällä ne olivat kauniina fufoistaneet. Kukat olivat hävinneet. Sitten ilmaantui niihin pieniä omenan-alkuja. Vähitellen ne suurenivat. Mei-

dän teki mieli niitä maistella. Mutta isä ja äiti kielsivät. „Älkää olko malttamattomia!“ Näin he sanoivat. „Odotakaa, kunnes omenat kypsyvät! Basta ne sitten hyviltä maistuvat.“ Ja me odotimme kärsivällisinä.

Bähitellen alkoivat omenat käydä punertaviksi. Ja eräänä päivänä sanoi isä: „Nyt saatte, lapset, mennä omenia ottamaan!“ Olimme

heti valmiita. Sautamalla varistelimme omenia maahan. Muutama miin isompiin puihin kiipesimmekin. Kokosimme omenat koppaan.

Mutta muutamia heti söimmekin. Siihen oli meillä lupa.

Kyllä omenien kokoaminen oli hauskaa. Ja hyviä ne olivat syödä. Mutta äiti kertoi, että isä oli omenapuut istuttanut nuorena ollessaan ja sitten uutterasti niitä hoitanut. Sumala oli palkinnut hänen ahkeruutensa. Mekin, hänen lapsensa, saimme iloita siitä.

Surullinen tapaus.

Pakkas-yö oli levittänyt lahden pinnalle ohuen jään. Se vietteli Heikkiä luistelemaan. »Älä mene!» varoittelivat vanhemmat ihmiset. »Ei se kestä vielä!»

Mutta kuu loisti illalla kirkkaaseen jäähän. Se näytti erinomaisen kauniilta. Jää näytti vahvalta ja kestävältä. Niin ainakin Heikistä tuntui. Hän aikoi vain rannalla vähän luistella.

Jää oli erinomaista. Luistimet liukuivat siinä mainiosti. Ja pian oli Heikki etäällä rannasta. Hän ei huomannut jään halkeilemista. Hän huomasi vaaran vasta silloin, kun jää murtui. Mutta silloin hän vaipui syvyyteen.

Wahti oli seurannut Heikin vaarallista retkeä. Se kiirehti paikalle. Mutta se ei voinut Heikkiä auttaa. Se voi ainoastaan surkealla ulvonnallaan ilmoittaa surullisen tapauksen. Ja vasta myöhään yöllä löydettiin Heikin kuollut ruumis vedestä.

Keitä asuu järven takana?

Olimme haassa punaposkisia puolukoita poimimassa. Menimme Salkoselän rantaan asti. Istuimme siihen katselemaan lintuja, jotka nyt lähtivät matkalle lämpimiin maihin.

„Asuukohan tuolla keitään?“ kysyi sisareni Mari, osoittaen selän tuolle puolen.

„Minä luulen, että Tuomo sedän talo on siellä,“ vastasin minä.

„Minäkin tie kiertää Kaitalahden ympäri sinne päin.“

„Ja Tuomo sedällä on naapureita,“ tiesi vanhempi veljeni Juho, joka jo oli koulussa ollut. „Ja niillä on

taas naapureita, jotka ovat heidän tuttaviansa ja sukulaisiaan."

"Sillä tavallahan kaikki, jotka tässä maassa asumme, olemme oikeastaan tuttavია ja sukulaisia toisillemme," tuumailin minä."

"Niin olemmekin," vastasi Juho. "Kaikki, jotka tässä maassa asuvat, ovat samaa kansaa, ja tämä maa on meidän maamme. Tämän maan nimi on Suomi, ja me olemme suomalaisia. Suomi on meidän kotimaamme. Täällä meidän vanhempamme asuvat. Täällä me olemme syntyneet, ja täällä mekin teemme työtä, sen mukaan kuin isommiksi kasvamme. Kaikki rakastavat kotiansa. Sen tähden mekin rakastamme koko tätä maata, jossa meidän kotimme ja omaisemme ovat."

Ja sitten alkoi Juho laulaa laulua, jonka hän oli koulussa oppinut. Sisareni Mari ja minä yrittelimme mukana, ja pian me opimme koko laulun.

*Olemme suomalaisia,
Vaikk' ollaan pienokaisia;
On sydämemme synnyinmaan,
Ja suuriks' kasvetaan.
Oi kuin on kaunis tämä maa
Ja kaikkein kallein maailmassa!
Sen kiitokseksi laulu näin
Nyt nousee ylöspäin.*

*Kuin vihannat sen vainiot
Ja koristetut nurmistot;
Ei moista missään muualla
Kuin täällä Suomessa.
On kyllä maita muitakin,
Vaan synnyinmaa on suloisin.
Me emme sitä vaihettais,
Jos vaikka mitä saisi.*

Kotomaamme.

Täällä pohjantähden alla on nyt kotomaamme;
Mutta tähtein tuolla puolen toisen kodin saamme.

Täällä on kuin kuffajella aika lyhyt meillä;
Siellä ilo loppumaton niin kuin enkeleillä.

Täällä sydän huokailee ja itku filmän täyttää;
Siellä sydän iloitsee ja filmä riennu näyttää.

Siune toivonsiivillä jo sydän pieni lennä;
Siune, misj' on kotimaani, siune tahdon mennä.

Vieraat kirjaimet.

B b Biblia on sama kuin Raamattu.

B b *Babylon oli kaupunki.*

C c Cicero oli viisas mies.

C c *Caracas on kaupungin nimi.*

D d Dawid oli Israelin kuningas.

D d *Absalon oli Davidin poika.*

F f Filippo ja Sofia ovat nimiä.

F f *Fanni ja Serafia ovat sisarukset.*

G g Georg on sama kuin Yrjö.

G g *Göteborg on kaupungin nimi.*

Q q Dwanten ja Ahlqvist ovat nimiä.

Q q *Qvist ja Palmqvist ovat myös nimiä.*

X x Xerys oli kuningas.

X x *Xenofoni ja Axel ovat nimiä.*

Z z Zion. Nazareth.

Z z *Zakarias. Nebukadnezar.*

Å å Åmål on kaupunki Ruotsissa.

Å å *Åmål on kaupunki Ruotsissa.*

Luvut ja numerot.

(Ei mitään)	●	●●	●●●	●●●●	●●●●●	●●●●●●	●●●●●●●
nolla	ylji	kaksi	kolme	neljä	viisi	kuusi	
0	1	2	3	4	5	6	
	●●●●●●●	●●●●●●●●	●●●●●●●●●	●●●●●●●●●●	●●●●●●●●●●●	●●●●●●●●●●●●	
	seitsemän	kahdeksan	yhdeksän				
	7	8	9				
		●●●●●●●●●					
		fymmenen					
		10					

11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12.
I II III IV V VI VII VIII IX X XI XII.

Laskuharjoituksia.

Yhteenlaskua.

1 + 1 = 2	3 + 3 = 6	2 + 6 = 8	6 + 4 = 10	2 + 9 = 11
—	2 + 4 = 6	1 + 7 = 8	5 + 5 = 10	1 + 10 = 11
2 + 1 = 3	1 + 5 = 6	—	4 + 6 = 10	—
1 + 2 = 3	—	8 + 1 = 9	3 + 7 = 10	10 + 2 = 12
—	6 + 1 = 7	7 + 2 = 9	2 + 8 = 10	9 + 3 = 12
3 + 1 = 4	5 + 2 = 7	6 + 3 = 9	1 + 9 = 10	8 + 4 = 12
2 + 2 = 4	4 + 3 = 7	5 + 4 = 9	—	7 + 5 = 12
1 + 3 = 4	3 + 4 = 7	4 + 5 = 9	10 + 1 = 11	6 + 6 = 12
—	2 + 5 = 7	3 + 6 = 9	9 + 2 = 11	5 + 7 = 12
4 + 1 = 5	1 + 6 = 7	2 + 7 = 9	8 + 3 = 11	4 + 8 = 12
3 + 2 = 5	—	1 + 8 = 9	7 + 4 = 11	3 + 9 = 12
2 + 3 = 5	7 + 1 = 8	—	6 + 5 = 11	2 + 10 = 12
1 + 4 = 5	6 + 2 = 8	9 + 1 = 10	5 + 6 = 11	—
—	5 + 3 = 8	8 + 2 = 10	4 + 7 = 11	10 + 3 = 13
5 + 1 = 6	4 + 4 = 8	7 + 3 = 10	3 + 8 = 11	9 + 4 = 13
4 + 2 = 6	3 + 5 = 8			8 + 5 = 13

$7 + 6 = 13$	$6 + 8 = 14$	$10 + 6 = 16$	$10 + 8 = 18$
$6 + 7 = 13$	$5 + 9 = 14$	$9 + 7 = 16$	$9 + 9 = 18$
$5 + 8 = 13$	$4 + 10 = 14$	$8 + 8 = 16$	$8 + 10 = 18$
$4 + 9 = 13$	—	$7 + 9 = 16$	—
$3 + 10 = 13$	$10 + 5 = 15$	$6 + 10 = 16$	$10 + 9 = 19$
—	$9 + 6 = 15$	—	$9 + 10 = 19$
$10 + 4 = 14$	$8 + 7 = 15$	$10 + 7 = 17$	—
$9 + 5 = 14$	$7 + 8 = 15$	$9 + 8 = 17$	$10 + 10 = 20$
$8 + 6 = 14$	$6 + 9 = 15$	$8 + 9 = 17$	
$7 + 7 = 14$	$5 + 10 = 15$	$7 + 10 = 17$	

Vähennyslaskua.

$1 - 1 = 0$	$6 - 5 = 1$	$9 - 7 = 2$	$12 - 3 = 9$	$15 - 5 = 10$
—	$6 - 6 = 0$	$9 - 8 = 1$	$12 - 4 = 8$	$15 - 6 = 9$
$2 - 1 = 1$	—	$9 - 9 = 0$	$12 - 5 = 7$	$15 - 7 = 8$
$2 - 2 = 0$	$7 - 1 = 6$	—	$12 - 6 = 6$	$15 - 8 = 7$
—	$7 - 2 = 5$	$10 - 1 = 9$	$12 - 7 = 5$	$15 - 9 = 6$
$3 - 1 = 2$	$7 - 3 = 4$	$10 - 2 = 8$	$12 - 8 = 4$	$15 - 10 = 5$
$3 - 2 = 1$	$7 - 4 = 3$	$10 - 3 = 7$	$12 - 9 = 3$	—
$3 - 3 = 0$	$7 - 5 = 2$	$10 - 4 = 6$	$12 - 10 = 2$	$16 - 6 = 10$
—	$7 - 6 = 1$	$10 - 5 = 5$	—	$16 - 7 = 9$
$4 - 1 = 3$	$7 - 7 = 0$	$10 - 6 = 4$	$13 - 3 = 10$	$16 - 8 = 8$
$4 - 2 = 2$	—	$10 - 7 = 3$	$13 - 4 = 9$	$16 - 9 = 7$
$4 - 3 = 1$	$8 - 1 = 7$	$10 - 8 = 2$	$13 - 5 = 8$	$16 - 10 = 6$
$4 - 4 = 0$	$8 - 2 = 6$	$10 - 9 = 1$	$13 - 6 = 7$	—
—	$8 - 3 = 5$	$10 - 10 = 0$	$13 - 7 = 6$	$17 - 7 = 10$
$5 - 1 = 4$	$8 - 4 = 4$	$11 - 1 = 10$	$13 - 8 = 5$	$17 - 8 = 9$
$5 - 2 = 3$	$8 - 5 = 3$	$11 - 2 = 9$	$13 - 9 = 4$	$17 - 9 = 8$
$5 - 3 = 2$	$8 - 6 = 2$	$11 - 3 = 8$	$13 - 10 = 3$	$17 - 10 = 7$
$5 - 4 = 1$	$8 - 7 = 1$	$11 - 4 = 7$	—	—
$5 - 5 = 0$	$8 - 8 = 0$	$11 - 5 = 6$	$14 - 4 = 10$	$18 - 8 = 10$
—	$9 - 1 = 8$	$11 - 6 = 5$	$14 - 5 = 9$	$18 - 9 = 9$
$6 - 1 = 5$	$9 - 2 = 7$	$11 - 7 = 4$	$14 - 6 = 8$	$18 - 10 = 8$
$6 - 2 = 4$	$9 - 3 = 6$	$11 - 8 = 3$	$14 - 7 = 7$	—
$6 - 3 = 3$	$9 - 4 = 5$	$11 - 9 = 2$	$14 - 8 = 6$	$19 - 9 = 10$
$6 - 4 = 2$	$9 - 5 = 4$	$11 - 10 = 1$	$14 - 9 = 5$	$19 - 10 = 9$
—	$9 - 6 = 3$	$12 - 2 = 10$	$14 - 10 = 4$	—
			—	$20 - 10 = 10$

Kertolaskua.

1.1 = 1	1.2 = 2	1.3 = 3	1.4 = 4	1.5 = 5
2.1 = 2	2.2 = 4	2.3 = 6	2.4 = 8	2.5 = 10
3.1 = 3	3.2 = 6	3.3 = 9	3.4 = 12	3.5 = 15
4.1 = 4	4.2 = 8	4.3 = 12	4.4 = 16	4.5 = 20
5.1 = 5	5.2 = 10	5.3 = 15	5.4 = 20	5.5 = 25
6.1 = 6	6.2 = 12	6.3 = 18	6.4 = 24	6.5 = 30
7.1 = 7	7.2 = 14	7.3 = 21	7.4 = 28	7.5 = 35
8.1 = 8	8.2 = 16	8.3 = 24	8.4 = 32	8.5 = 40
9.1 = 9	9.2 = 18	9.3 = 27	9.4 = 36	9.5 = 45
10.1 = 10	10.2 = 20	10.3 = 30	10.4 = 40	10.5 = 50
1.6 = 6	1.7 = 7	1.8 = 8	1.9 = 9	1:10 = 10
2.6 = 12	2.7 = 14	2.8 = 16	2.9 = 18	2.10 = 20
3.6 = 18	3.7 = 21	3.8 = 24	3.9 = 27	3.10 = 30
4.6 = 24	4.7 = 28	4.8 = 32	4.9 = 36	4.10 = 40
5.6 = 30	5.7 = 35	5.8 = 40	5.9 = 45	5.10 = 50
6.6 = 36	6.7 = 42	6.8 = 48	6.9 = 54	6.10 = 60
7.6 = 42	7.7 = 49	7.8 = 56	7.9 = 63	7.10 = 70
8.6 = 48	8.7 = 56	8.8 = 64	8.9 = 72	8.10 = 80
9.6 = 54	9.7 = 63	9.8 = 72	9.9 = 81	9.10 = 90
10.6 = 60	10.7 = 70	10.8 = 80	10.9 = 90	10.10 = 100

Jakolaskua.

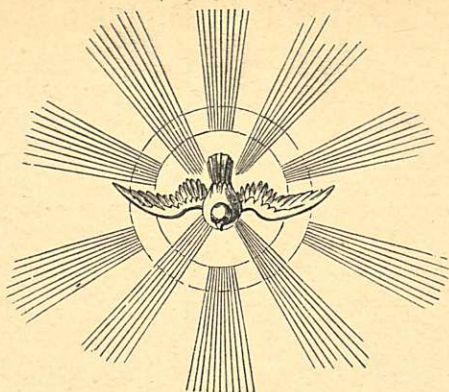
1:1 = 1	2:2 = 1	3:3 = 1	4:4 = 1	5:5 = 1
2:1 = 2	4:2 = 2	6:3 = 2	8:4 = 2	10:5 = 2
3:1 = 3	6:2 = 3	9:3 = 3	12:4 = 3	15:5 = 3
4:1 = 4	8:2 = 4	12:3 = 4	16:4 = 4	20:5 = 4
5:1 = 5	10:2 = 5	15:3 = 5	20:4 = 5	25:5 = 5
6:1 = 6	12:2 = 6	18:3 = 6	24:4 = 6	30:5 = 6
7:1 = 7	14:2 = 7	21:3 = 7	28:4 = 7	35:5 = 7
8:1 = 8	16:2 = 8	24:3 = 8	32:4 = 8	40:5 = 8
9:1 = 9	18:2 = 8	27:3 = 9	36:4 = 9	45:5 = 9
10:1 = 10	20:2 = 10	30:3 = 10	40:4 = 10	50:5 = 10
6:6 = 1	7:7 = 1	8:8 = 1	9:9 = 1	10:10 = 1
12:6 = 2	14:7 = 2	16:8 = 2	18:9 = 2	20:10 = 2
18:6 = 3	21:7 = 3	24:8 = 3	27:9 = 3	30:10 = 3
24:6 = 4	28:7 = 4	32:8 = 4	36:9 = 4	40:10 = 4
30:6 = 5	35:7 = 5	40:8 = 5	45:9 = 5	50:10 = 5
36:6 = 6	42:7 = 6	48:8 = 6	54:9 = 6	60:10 = 6
42:6 = 7	49:7 = 7	56:8 = 7	63:9 = 7	70:10 = 7
48:6 = 8	56:7 = 8	64:8 = 8	72:9 = 8	80:10 = 8
54:6 = 9	63:7 = 9	72:8 = 9	81:9 = 9	90:10 = 9
60:6 = 10	70:7 = 10	80:8 = 10	90:9 = 10	100:10 = 10

Kirjoituskirjaimet.

i	<i>i</i>	O	<i>O</i>	Otto
u	<i>u ui</i>	Ö	<i>Ö</i>	Öljymäki
l	<i>l luu</i>	A	<i>A</i>	Anni
t	<i>t tuli</i>	Ä	<i>Ä</i>	Äsäri
n	<i>n niini</i>	N	<i>N</i>	Niilo
m	<i>m nummi</i>	M	<i>M</i>	Mari
h	<i>h hitu</i>	V	<i>V</i>	Ville
p	<i>p piippu</i>	J	<i>J</i>	Juha
r	<i>r rippi</i>	I	<i>I</i>	Inkeri
v	<i>v viiri</i>	K	<i>K</i>	Katri
j	<i>j juttu</i>	H	<i>H</i>	Hilma
y	<i>y pyy</i>	T	<i>T</i>	Tauno
o	<i>o ovi</i>	P	<i>P</i>	Paavo
ö	<i>ö pöllä</i>	R	<i>R</i>	Risto
a	<i>a avain</i>	U	<i>U</i>	Ulla
ä	<i>ä ääni</i>	Y	<i>Y</i>	Yrjö
d	<i>d tahdon</i>	S	<i>S</i>	Siiri
g	<i>g hongan</i>	L	<i>L</i>	Laina
e	<i>e elevä</i>	E	<i>E</i>	Elsa
k	<i>k kukko</i>			
s	<i>s sisko</i>			

Bb, Dd, Cc, Ff, Gg, Qq, Xx, Zz, Åå.

Bb, Dd, Cc, Ff, Gg, Qq, Xx, Zz, Åå.

Herran rukous.

Isä meidän, joka olet taivaassa. Pyhitetty olkoon Sinun nimesi. Tulkoon sinun valtakuntaasi. Tapahdukoon Sinun tahtosi maan päällä, niin kuin taivaassa. Anna meille tänä päivänä jokapäiväinen leipämme. Ja anna meille anteeksi meidän syntimme, niinkuin mekin anteeksi annamme niille, jotka ovat meitä vastaan rikkoneet. Älä johdata meitä kiusaukseen. Waan päästä meitä pahasta. Sillä Sinun on valtakunta ja voima ja kunnia ijankaikkisesti. Amen.

Ämmu- ja iltarukous.

Minä kiitän Sinua, Jumala, rakas taivaallinen Isäni, Jeesuksen Kristuksen, Sinun rakkaan poikasi, kautta, että minun tänä yönä kaikesta wahingosta ja waarasta armollisesti warjellut olet, ja rukoilen Sinua: anna minulle anteeksi kaikki minun syntini, ja warjele minua armollisesti tänä päivänä syuneistä ja kaikesta pahasta, niin että minun elämäni ja kaikki minun työni Sinulle kelpaisivat. Minä annan itfeni, ruumiini ja sieluni ja kaikki, mitä minulla on, Sinun haltuusi ja huomaasi. Sinun pyhät enkelisi olkoot minun

fanssani, Sinun Pyhä Henkefi walaiskoon ja hallitkoon minua, ettei paha vihollinen minusta mitään voittaisi. Amen.

Minä kiitän Sinua, Jumala, vakas taiwaallinen Isäni, Jeesuksen Kristuksen, Sinun rakkaan Poikasi, kautta, että minun tänä päivänä kaikesta wahingosta ja waarasta armollisesti warjellut olet; ja rukoilen Sinua: anna minulle anteekfi kaikki minuun syntini, ja warjele minua armollisesti tänä yönä synneistä ja kaikesta pahasta, niin että minun elämäni ja kaikki minun työni Sinulle kelpaisivat. Minä annan itseni, ruumiini ja sieluni ja kaikki, mitä minulla on, Sinun haltuusi ja huomaasi. Sinun pyhät enkelisi olkoot minun fanssani, Sinun Pyhä Henkefi walaiskoon ja hallitkoon minua, ettei paha vihollinen minusta mitään voittaisi. Amen.

Siunaus ruoalle käydessä.

Herra Jumala, taiwaallinen Isä! Siunaa meitä ja näitä lahjojasi, jotka Sinä meille ruumiin rawinnoksi armollisesti antanut olet; ja anna pyhä armosi, että me kohtuullisesti ja Sinun mieltäsi rikkomatta niitä nautitsijimme! Sinun Poikasi Jeesuksen Kristuksen meidän Herramme kautta. Amen.

Kiitos ruoan jälkeen.

Kiittäkäämme Herraa, sillä Hän on hyvä ja Hänen lauppeutensa pysyy iankaikkisesti; joka eläimille antaa heidän ruokansa ja kaarneen pojillekin, jotka Häntä awuksensa huutawat! Runnia olkoon Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle, niinkuin alusta on ollut, nyt ja aina iankaikkisesta iankaikkiseen! Amen.

Lasten rukous.

Herra Jumala, taiwaallinen Isä! Me rukoilemme Sinua, rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden. Anna meille pyhä armosi, että me oikeassa uskossa, hywisä tawoisja ja opissa päivä päivältä kasvaisimme ja lisääntyisimme. Warjele ja suojele meitä, vanhempiamme ja esivaltaamme tänä päivänä synnistä, wahingosta ja kaikesta pahasta! Amen.

Herran siunaus.

Herra siunatkoon meitä ja warjelfkoon meitä. Herra walistakoon kaswonja meidän päällemme ja olkoon meille armollinen. Herra kääntäköön kaswonja meidän puoleemme ja antakoon meille ijankaikkisen rauhan. Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Amen.

Jumalan kymmenen käskyä.

1. Minä olen Herra, sinun Jumalasi. Älköön sinulla olko muita jumalia.
2. Älä turhaan lausu Herran, sinun Jumalasi, nimeä; sillä ei Herra jätä sitä rankaisematta, joka turhaan lausuu Hänen nimensä.
3. Muista pyhittää lepopäivä.
4. Kunnioita isääsi ja äitiäsi, että menestyisit ja kauwan eläisit maan päällä.
5. Älä tapa.
6. Älä tee huorin.
7. Älä warasta.
8. Älä sano wäärää todistusta lähimmäisestäsi.
9. Älä himoitse lähimmäisesi huonetta.
10. Älä himoitse lähimmäisesi awiopuolisoa, palkollisia, karjaa, äläkä mitään hänen omaansa.

Pelkää ja rakasta Jumalaa ja pidä Hänen käskynsä; sillä näin sanoo Hän:

Minä, Herra sinun Jumalasi, olen kiiwas Jumala, joka koston iäin pahat teot lapsille kolmanteen ja neljälteen polween, niille, jotka minua wihaawat; mutta teen laupeuden tuhansille, jotka minua rakastawat ja pitävät minun käskyni.

Uskontunnustus.

Minä uskon Isään Jumalaan, kaikkiwaltiaaseen, taiwaan ja maan luojaan.

Minä uskon Jeesukseen Kristukseen, Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme, joka siki Pyhästä Hengestä, syntyi neitsyt Mariasta, kärsi Pontius Pilatuksen aikana, ristiin naulittiin, kuoli ja haudattiin, astui alas helwettiin, nousi kolmantena päivänä kuolleista, astui ylös taiwaisiin, istuu Jumalan, Isän kaikkiwaltiaan, oikealla puolella ja on sieltä tulewa tuomitsemaan eläviä ja kuolleita.

Minä uskon Pyhään Henkeen, pyhän yhteisen seurakunnan, pyhän yhteyden, syntein anteeksi saamisen, ruumiin ylösnousemisen ja ijankaikkisen elämän. Amen.

Aapiset 1.

Niemi

MB 6884

Werner Söderströmin kustannuksella on ilmestynyt:

- Opi ilolla lukemaan ja kirjoittamaan.* Lasten kuvakirja, aapinen ja lukukirja. Toimitti *K. Einiö*. Hinta sid. 85 p.
- Lukukirja lapsille.* Ensimmäistä lukemisen ja kirjoituksen opetusta varten. Toimitti *K. Raitio*. Seitsemäs painos. Hinta sid. 65 p.
- Toinen lukukirja.* Kansakoulujen tarpeeksi toimitti *K. Raitio*. Kolmas painos. Sid. 1: 25 p.
- Lukukirja kiertokoulujen ylä-osastoja varten.* Toimitti *J. H. Tuhtanen*. Runsaasti kuvilla kaunistettu. Sid. 65 p.
- Valmistavan koulun lukukirja.* Toimitti *Alli Nissinen*. Runsaasti kuvilla kaunistettu. Sid. 1: 60.
- Koulun lukukirja.* Toimittanut *Lucina Hagman, Mikael Johnson, Frans Rapola*. Ensimmäinen osa, sid. 1: 60. Toinen osa, sid. 1: 60. Kolmas osa, sid. 1: 60.
- Suomalainen lukemisto.* Toimittanut *Knut Cannelin*, lyseon lehtori. Toinen painos. Hinta sid. 2: 75.
- Pieni Helmivyö.* Suomen runoja koulunuorisolle. 50 p., sid. 65 p.
- Valittuja runokappaleita.* Kansakouluja varten. Toimittanut *K. Werkko*. 35 p., sid. 50 p.
-
- Suomen kielioppi.* Kansakouluja varten kirjoittanut *Arvi Jännes*. Neljäs painos. Hinta 35 p., sid. 55 p.
- Äidinkielen Alkeisoppi* Etupäässä kansakoulujen tarpeeksi kirjoittanut *K. Raitio*. Kahdeksas painos. Hinta 40 p. sid. 50 p.
- Suomen kielioppi.* Alkeisopetusta varten toimittanut *A. H. Kallio*. Toinen painos. Hinta sid. 1: 50.
- Kieliopillisia harjoituksia.* Kansakoulujen tarpeeksi toimitti *K. Raitio*. Hinta sid. 65 p.
- Kieliopillisia harjoituksia.* Kansakoulujen tarpeeksi. Toimitti *K. Raitio*. Oppilaita varten sovitettu laitos. Hinta sid. 50 p.
- Oikeinkirjoitusharjoituksia.* Käsikirjaksi etupäässä kansakoulujen opettajille toimitti *K. Raitio*. Toinen painos. Sid. 85 p.
- Hiljaiset kirjoitusharjoitukset.* Kansakoulujen tarpeeksi toimitti *K. Raitio*. Kolmas painos. Hinta 35 p.
- Suomalais-ruotsalainen sanakirja.* Toimitti *Knut Cannelin*, filosof. Hinta sid. 2: 25.
- Ruotsalais-suomalainen sanakirja.* Toimitti *Arvi Jännes*, yliopiston professori. Hinta sid. 4: 50.
-
- Kasvioppi ja eläintiede.* Kansakouluja varten kirjoitti *Arvid Th. Genetz*. Runsaasti kuvilla varustettu. Sid. 1 m.
- Luonnon oppi.* Kansakouluja varten. Kirjoittanut *Arvid Th. Genetz*. Kuvilla valaistu. Hinta sid. 50 p.
- Luonnon tieto.* Kansakouluja varten toimittanut *Vilho Ahlgren*. Valaistu 161 kuvalla. Toinen painos. Hinta sid. 85 p.